ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Dvořákem, v právní věci

žalobce: **M. B.**
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, IČ 00007064
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, Odboru azylové a migrační politiky, ze dne 5.1.2018, č.j. OAM-796/ZA-ZA11-ZA20-2017,

takto:

I. Žaloba **se zamítá.**

II. Účastníci nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou domáhal soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto tak, že žalobci se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje. Žalobu odůvodnil následujícím způsobem:
2. Žalobce v žalobě uvedl, že správní orgán v řízení o udělení azylu porušil ustanovení § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen

„správní řád“), když žalovaný nepřihlédl k okolnostem daného případu, v dané věci nebyl zjištěn stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, a správní orgán nepřihlížel pečlivě ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo. Dále žalobce namítl, že byl porušen § 14a zákona o azylu, kdy žalobci při návratu do země hrozí nelidské a ponižující zacházení a § 14 zákona o azylu, neboť žalobci náleží humanitární azyl. V části III. žaloby pak žalobce uvedl, že „*má obavu z návratu na Ukrajinu z důvodu, že se na Ukrajině válčí, zároveň v České republice pobývá již 14 let a považuje ji za svůj domov. V současné době se nemá kam na Ukrajinu vrátit, má zde své příbuzné a zázemí.*“ Žalobce navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil.

3. Žalovaný odkázal na obsah žalovaného rozhodnutí a navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

4. Krajský soud v řízení vedeném podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům:

5. Jak vyplývá ze správního spisu a z žalovaného rozhodnutí, žalobce jako důvod pro udělení azylu uvedl, že v České republice žije 14 let, má zde celou rodinu, v České republice si „*zvykl*“ a chtěl by tu zůstat. Zároveň uvedl, že se obává o svůj život, jelikož se na Ukrajině válčí, přičemž mladé muže „*odvádějí do války*“. Žalovaný tak za žalobcem tvrzený důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany považoval snahu žalobce o legalizaci pobytu na území České republiky a obavu nástupu do vojenské služby. Tento závěr žalovaného žalobce ani nepopřel, když ostatně tento důvod tvrdil v žalobě, a to v její části III., tedy, že „*má obavu z návratu na Ukrajinu z důvodu, že se na Ukrajině válčí, zároveň v České republice pobývá již 14 let a považuje ji za svůj domov. V současné době se nemá kam na Ukrajinu vrátit, má zde své příbuzné a zázemí.*“

6. Předně krajský soud konstatoval, že žalované rozhodnutí není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů nebo nesrozumitelnost či netrpí jinou vadou (§ 76 s.ř.s.), výrok v dané věci o neudělení mezinárodní ochrany odpovídá platné právní úpravě a v odůvodnění byly uvedeny veškeré důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů (§ 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, dále jen „správní řád“). Jak vyplývá ze správního spisu a z odůvodnění žalovaného rozhodnutí, jako podklady pro rozhodnutí a hodnocení důvodů žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tvrzených žalobcem, byly aplikovány žalovaným v potřebném a dostatečném rozsahu příslušné konkrétní podklady, které byly dostatečnou oporou pro zmíněný výrok žalovaného rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany. Žalovaný vycházel především z výpovědí žalobce, z evidence rejstříku trestu fyzických osob, ze závazných stanovisek k možnosti vycestování cizince a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politicky a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétní podklady jsou ostatně správně vyjmenovány v žalovaném rozhodnutí (strana 3, první odstavec). Žalobce konkrétně v žalobě neuvedl, v čem spatřuje pochybení žalovaného ve vztahu ke zjištění stavu věci, jen obecně poukázal na porušení příslušných ustanovení správního řádu a zákona o azylu. Krajský soud naopak dospěl k závěru, že žalovaný vycházel z dostatečných podkladů pro vydání žalovaného rozhodnutí a naopak přihlédl k okolnostem daného případu a k tomu, co v průběhu řízení vyšlo najevo (§ 2 odst. 4, § 50 odst. 4 správního řádu). Žalovaný nejprve správně konstatoval, že nebyl dán důvod pro udělení mezinárodní ochrany z důvodů, že by žalobce byl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Tento závěr

žalobce ani v žalobě nepopřel, ostatně sám v průběhu správního řízení neuvedl důvod pro udělení azylu z tohoto důvodu. Správní orgán dále dospěl k závěru, že nebyly dány důvody pro udělení azylu ani podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, podle něhož se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Žalovaný pak se podrobně zabýval tvrzenými důvody pro udělení azylu. Nejprve se zabýval obavami žalobce z případného výkonu vojenské služby po jeho návratu na Ukrajinu. Správně dospěl žalovaný k závěru, že tento důvod nemůže obstát, přičemž vycházel nejen z konstantní soudní judikatury, ale i z dalších podkladů, např. z Protokolu, týkajícího se právního postavení uprchlíků (New York 1967), vydaného Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) v Ženevě v září roku 1979, podle něhož „*člověk jasně není uprchlíkem, pokud jeho jediným důvodem pro dezerci či vyhýbání se nástupu vojenské služby je jeho averze vůči vojenské službě nebo strach z boje.*“ Žalovaný pak správně poukázal i na rozsudek NSS ze dne 22.12.2004, č.j. 7 Azs 321/2004, podle něhož „*pokud se stěžovatel dovolává nepříjemností v případě výkonu vojenské služby, případně obav z jejího nenastoupení, pak tato obava nezakládá odůvodněný strach podřaditelný pod § 12 zákona o azylu. Konečně i v zemi, kde se stěžovatel domáhá udělení azylu, se nenastoupení vojenské služby pokládá za trestný čin, jakkoliv je zde možnost náhradní vojenské služby dlouhodobě umožněná, a tento trestný čin zůstává zachován, jakkoliv dokonce povinnost základní vojenské služby byla zrušena.*“ Pokud by tomu tak nebylo, pak by ve smyslu tvrzení žalobce byl dán důvod pro udělení azylu všem každému občanovi, a to i komukoliv z jakékoliv země, který by v případě mobilizace opustil svou vlast a v jiné zemi by požádal o azyl z důvodu, že má strach a obavy ze své účasti v armádě. Žalobce pomíjí zcela skutečnost, že branná povinnost sama o sobě patří k základním státo-občanským povinnostem a tuto zásadu uznává i Úmluva o právním postavení uprchlíků (tzv. Ženevská konvence) z roku 1951, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Tím spíše se nemůže jednat o legitimní důvod k přiznání mezinárodní ochrany. V daném případě ani z žalovaného rozhodnutí a ani z tvrzení žalobce nevyplývá, že by případný výkon vojenské služby měl být vůči němu uplatněn diskriminačně, žalobce nic ani takového neuvedl, přičemž sám nepatří k žádné menšinové či dokonce diskriminované skupině obyvatel.

7. Navíc, jak vyplývá i z podkladů žalovaného rozhodnutí, ozbrojené střety mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a místními separatisty probíhají v části Doněcké a Luhanské oblasti na Ukrajině, přičemž žalobce dle vlastního vyjádření před odjezdem z Ukrajiny žil na západě Ukrajiny ve městě Rovno, tedy „*v místech nacházejících se pod plnou kontrolou ukrajinské ústřední vlády a kde v současné době žádné ozbrojené střety neprobíhají a nedochází k žádným bezpečnostním incidentům.*“ Tento důvod pro udělení azylu tak obstát určitě v dané věci nemohl.

8. K tvrzení žalobce, že se na Ukrajině nemá kam vrátit, správní orgán konstatoval, že ani absence materiálního nebo finančního zázemí a pracovně či obecně ekonomická nouze v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a není tedy důvodem pro uvedení azylu, byť by životní podmínky v dané zemi byly sebevíc tíživé, leda, že by daná situace a opatření mající nepříznivý dopad na život příslušné osoby byla skrytě namířena proti určité národnosti, rasové nebo politické skupině. Žalovaný tak dospěl ke správnému závěru, že žalobce je „*zdravý a nemá*

žádné zdravotní problémy, které by mu znemožňovaly žít a pracovat ve své vlasti. Z tohoto důvodu rozhodně nelze žadatelem zmíněné tvrzení, že se na Ukrajině nemá kam vrátit, považovat za důvod relevantní ve smyslu zákona o azylu."

9. Rovněž jako důvod pro udělení azylu nemohl v daném případě obstát tvrzení žalobce o tom, že by chtěl v České republice zůstat, že tu má svou matku a babičku, přičemž k tomu žalovaný správně konstatoval, že takový důvod nemůže obstát pro udělení azylu. Žalovaný pak výstižně konstatoval z rozsudku NSS ze dne 22.1.2004, č.j. 5 Azs 37/2003, podle něhož „*...poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.*" Ostatně v dalších rozsudcích Nejvyšší správní soud však setrvale judikuje, že „*snaha o legalizaci pobytu na území České republiky nezakládá důvod pro udělení mezinárodní ochrany*" (rozsudek NSS ze dne 26.4.2016, č.j. 50 Az 3/2015-97), přičemž institut azylu slouží jen lidem, kteří jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů (§ 12 zákona o azylu) a obecně „*není prostředkem pro řešení jakýchkoliv problémů (ekonomických, osobních, rodinných) v zemi původu*" (srov. rozsudek NSS ze dne 14.9.2015, č.j. 5 Azs 125/2005-46).

10. Zároveň žalovaný neshledal další důvody pro udělení azylu (§ 13 odst. 1, § 14 zákona o azylu). Žalobce v průběhu správního řízení a ani v žalobě nepopřel závěr žalovaného k tvrzení žalobce o tom, že jeho babička má v České republice zdravotní problémy, když žalobce sám uvedl, že o babičku pečuje jeho matka, která je její opatrovnicí a sám žalobce se na péči nijak nepodílí, tedy v daném případě nejsou dány důvody pro udělení humanitárního azylu.

11. Žalovaný posuzoval též otázku, zda v případě návratu do vlasti hrozí žalobci vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, přičemž vycházel ze závěru NSS, vztahujících se k problematice ozbrojeného konfliktu na Ukrajině (rozsudek NSS ze dne 15.1.2015, č.j. 7 Azs 265/2014-17), podle něhož na Ukrajině „*nelze ani dříve ani v současné době klasifikovat situaci jako totální konflikt, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy.*" Žalovaný tak správně uzavřel, že žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z výše uvedených důvodů a případné vycestování žalobce nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Žalovaný pak neshledal ani důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b odst. 1 zákona o azylu, ostatně závěry žalovaného týkající se tohoto důvodu ani žalobce v žalobě nenapadl.

12. Závěrem je třeba konstatovat, že žalobce v podstatě v žalobě opětovně tvrdil své důvody pro udělení žádosti o azyl, přičemž neuvedl žádné další konkrétní námitky, týkajících se závěrů žalovaného, který tyto důvody věcně zhodnotil v žalovaném rozhodnutí. K tomu je třeba uvést, že podle ust. § 75 odst. 2 s.ř.s. soud přezkoumává napadené výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů, které je třeba výslovně formulovat v žalobě, tedy obsah a kvalita žaloby z tohoto důvodu v podstatě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu (srov. např. rozsudek NSS ze dne 23.6.2005, č.j. 7 Afs 104/2004-54, dále ze dne

18.7.2013, č.j. 9 Afs 35/2012-42). Jestliže žalobce vytkne napadenému správnímu rozhodnutí vady jen v obecné rovině, aniž by poukázal na zcela konkrétní skutečnosti, v nichž spatřuje pochybení, je zcela dostatečné, pokud se k takto obecným námitkám vyjádří krajský soud jen v obecné rovině. Není totiž úkolem soudu ve správním soudnictví, aby nahrazoval činnost žalobce při formulaci žalobních námitek a sám je dotvářel. Tímto postupem by byla ostatně popřena rovnost stran v řízení před soudem a žalovanému správnímu orgánu byla odňata možnost efektivně hájit svá rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 14.2.2008, č.j. 7 Afs 216/2006-63). Je faktem, že určitý průlom do dispoziční zásady ovládající správní soudnictví, představuje povinnost soudu vyslovit rozsudkem nicotnost přezkoumávaného správního rozhodnutí bez návrhu (§ 76 odst. 2 s.ř.s.) a povinnost soudu zrušit napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, a to jen v určitých případech (srov. rozsudek NSS ze dne 12.12.2003, č.j. 2 Ads 33/2003-78 a zejména usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8.3.2011, č.j. 7 Azs 79/2009-84), přičemž další případy týkající se možnosti tohoto průlomu vymezila judikatura (např. povinnost soudu ex officio přihlédnout k prekluzi v daňovém řízení, k zániku od povinnosti za přestupek atd.). Takové důvody pro zrušení žalovaného rozhodnutí však v daném případě krajský soud neshledal. Krajský soud nepřehlédl, že žalobce v části III. ještě uvedl, že doplní žalobu po poradě s právním zástupcem, avšak žalobce přehlédl, že takovou možnost poskytuje platná právní úprava jen pro případy, že neuplynula lhůta pro podání žaloby, ve které lze rozšířit žalobu o další žalobní body (§ 71 odst. 2 s.ř.s.). V dané věci bylo žalované rozhodnutí žalobci doručeno dne 24.1.2018, 15-ti denní lhůta pro podání žaloby, ve které bylo možné rozšířit žalobu o další žalobní body, uplynula dne 8.2.2018, přičemž žaloba byla podána těsně před uplynutím této doby, tj. dne 7.2.2018, tedy žalobce mohl rozšířit žalobu o další žalobní body jen do 8.2.2018, avšak neučinil tak, tedy krajský soud musel vycházet pouze z obsahu podané žaloby. Na výše uvedené závěry soudu již proto nemohlo mít vliv podání žalobce ze dne 20.2.2018, doručené soudu až dne 1.3.2018, neboť další námitky žalobce nemohl soud věcně projednávat vzhledem ke koncentrační zásadě (§71 odst. 2 s.ř.s.) s tím, že další žalobní námitky pro uplynutí lhůty pro rozšíření žalobních bodů nelze skrýt pod „doplnění *žaloby proti rozhodnutí správního orgánu*“, jak bylo toto podání označeno, jelikož takový postup (i kdyby se nejednalo o další nové žalobní body, ale jen o upřesnění žaloby či její doplnění s rozvedením již uplatněných žalobních bodů) již „*nemůže v takovém případě přinášet v zásadě nic nového ve smyslu dalších důvodů pro zrušení žalovaného rozhodnutí, když v opačném případě by byl naopak na místě závěr, že se jedná o rozšíření žaloby o další žalobní bod*“ (srov. rozsudek NSS ze dne 18.4.2013, č.j. 7 As 10/2013-30). I kdyby žalobce tvrdil, že v žalobě uplatnil námitky jen v obecné rovině a zmíněným doplňujícím podáním je jen rozvedl a konkretizoval, tak by musel toto doplnění učinit ve zmíněné zákonné lhůtě s ohledem ke zmíněné koncentrační zásadě, ostatně jak NSS výstižně konstatoval, „*uplatnění obecné žalobní námitky není otevřením bezedné nádoby možných pochybení správního orgánu, ze kterých žalobce může libovolně vytahovat další a další konkrétní námitky až do rozhodnutí soudu, ale pouze zastřešující typovou kvalifikací konkrétních námitek, které nicméně žalobce musí uplatnit ve lhůtě pro podání žaloby.*“ (srov. rozsudek NSS ze dne 20.12.2017, č.j. 10 Afs 100/2017-91, bod 21).

13. Protože žaloba nebyla důvodná, musel ji krajský soud zamítnout (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

14. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož neúspěšný žalobce neměl právo na náhradu nákladů řízení, a úspěšnému žalovanému žádné náklady řízení podle obsahu spisu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 20. března 2018

JUDr. Jan Dvořák v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje